

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 142/2025 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Miina Lehtonen, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Sanna Lindqvist, Verohallinto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotettavalla lakimuutoksella pantaisiin täytäntöön niin kutsutun virka-apudirektiivin uusiin muutos. Muutos laajentaa EU-maiden välisen automaattisen tietojenvaihdon koskemaan myös niin kutsutun minimiverodirektiivin mukaisia täydennysverotietoja. Virka-apudirektiivin muutoksen tarkoituksena on helpottaa konsernien minimiverosääntelystä johtuvia ilmoitusvelvollisuuksia mahdollistamalla täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen Euroopan unionin alueella.

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2025 vp

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset säännökset direktiivimuutoksen edellyttämän jäsenvaltioiden välisen automaattisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön virka-apudirektiivin muutos, jolla otetaan EU-jäsenvaltioiden välillä käyttöön minimiverotusta koskeva pakollinen automaattinen tietojenvaihto (ns. DAC9-direktiivi). DAC9-direktiivin tavoitteena on helpottaa konsernien minimiverodirektiivin mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia mahdollistamalla täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen EU:n alueella.

Minimiverodirektiivi on Suomessa pantu kansallisesti täytäntöön lailla suurten konsernien vähimmäisverosta (ns. minimiverolaki). Esityksen mukaan minimiverolaki sisältää jo DAC9-direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset asiasisällöiset säännökset. Minimiverotuksen tietojenvaihtoa koskevat virka-apudirektiivin muutokset on kuitenkin minimiverolain lisäksi vietävä myös virka-apudirektiivin täytäntöönpanolakiin, jotta DAC9-direktiivi on asianmukaisesti pantu täytäntöön ja täydennysveron tietoilmoitusten automaattinen tietojenvaihto ja keskitetty ilmoittaminen jäsenvaltioiden välillä olisi mahdollista. DAC9-direktiivi ehdotetaan täytäntöönpantavaksi käyttämällä niin sanottua blankettimuotoista täytäntöönpanosäännöstä, jonka mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat Suomessa lakina noudatettavia.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettua sääntelyä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Kyse on direktiiviin perustuvasta sääntelystä, joka on saatettava kansallisesti voimaan.

Lopuksi

Lakiehdotuksessa ehdotetut muutokset on tarpeen yhteensovittaa hallituksen esityksen HE 84/2025 vp 4. lakiehdotukseen sisältyneiden muutosten kanssa. Molemmissa esityksissä ehdotetaan muutettavaksi lain 1—3 §:ää.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Johtolause. Valiokunta ehdottaa johtolauseen muuttamista aiemmin ehdotettujen muutosten (HE 84/2025 vp ja EV 100/2025 vp) huomioon ottamiseksi.

2 §. Soveltamisala. Pykälässä on yhteensovittamistarve. Valiokunta ehdottaa pykälään aiemmin ehdotettujen muutosten (HE 84/2025 vp ja EV 100/2025 vp) huomioon ottamista. Pykälään sisältyvään luetteloon lisätään uusi 15 kohta, jonka mukaan soveltamisalaan lisätään asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2025 vp

täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittaminen virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla. Lisäksi 14 kohtaan tehdään tekninen muutos.

3 §. Yhteistyömuodot. Valiokunta ehdottaa pykälään aiemmin ehdotettujen muutosten (HE 84/2025 vp ja EV 100/2025 vp) huomioon ottamista. Pykälään lisätään uusi 11 kohta, jonka mukaan jäsenvaltioiden välisenä yhteistyömuotona pidettäisiin täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittamista automaattisella tietojenvaihdoilla. Lisäksi 10 kohtaan tehdään tekninen muutos.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 142/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n ~~14~~14 kohta ja 3 §:n ~~9~~10 kohta,
sellaisina kuin ne ovat laissa / , sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1703/2015, 1488/2016, 1561/2019, ja 1271/2022 ja / , uusi ~~12~~15 kohta ja 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1488/2016, ja 1271/2022 ja / uusi ~~10~~11 kohta seuraavasti:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2025 vp

EU muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2025/872, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

~~11) ilmoitetaan komissiolle tapahtuneesta tietoturvaloukkauksesta;~~
~~12) ilmoitetaan asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla;~~

14) poistetaan kryptovaraoperaattori kryptovaraoperaattoreiden rekisteristä rekisteröintiedellytysten päätyttyä sekä ilmoitetaan komissiolle kryptovaraoperaattoreista, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen rekisterissä, jos niillä on Euroopan unionissa kotipaikkaansa pitäviä raportoitavia käyttäjiä;

15) ilmoitetaan asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täydennysveron tietoilmoitusta koskevat tiedot virka-apudirektiivissä edellytetyllä tavalla. (Uusi 15 kohta)

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

~~9) raportoitavia myyjiä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;~~
10) raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien raportoimien raportoitavia henkilöitä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;
11) täydennysveron tietoilmoitusta koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla. (Uusi 11 kohta)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2025 vp

Helsingissä 28.11.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Otto Andersson r
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Ville Valkonen kok
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen